

PÉCSI FIGYELŐ.

Előfizetési díj:
 Pénzben vagy Pénztári hához küldve:
 egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr.
 segély évre 1 frt 25 kr.
 Egyes szám 10 kr.
 Megjelenik minden szombaton.
 Képes számkapcsolat Weidinger N.
 könyvker. (Szabadnyit-tér.)

Hirdetések ára:
 Egy öt hasábos pelit sor egyszeri
 megjelenésért 6 kr., 3-szori 5 kr.,
 10-szerért 4 kr. ázelenő. — Minden
 hirdetés után 30 kr. bélyegdíj ázelenő.
 A nyilatkozó pelit sora 10 kr.
 A hirdető díj előre ázelenő.

SZERKESZTŐI IRODA:
 Ó-pósta-utca 16-ik szám.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
 Előfizethető helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városbáz épületben, Lill János úr a budai külvárosban,
 Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden postahivatalnál.

KIADÓ HIVATAL:
 János-utca 8-ik szám.

Az adókövető bizottság működése.

Tudvalevőleg most fejezte be városunkban az adókövető bizottság ez évi működését, mely alkalomból lehetetlen, hogy egyet-mást el ne mondjunk az ügy érdemében; de eleve is meg kell jegyeznünk, hogy a törvény szavai szerint már májusban, legkésőbb június hónapban kellett volna végezni, tehát már itt is van alapos okunk az eljárás feletti elégedetlenségünknek méltó kifejezést adni.

De térjünk az ügy érdemére!
 Ha csak egy kissé latolgatjuk is az adókövető bizottság működését, arra az erős meggyőződésre jutunk, melynek igazsága mindenki előtt elismert és kétségtelen, — hogy az sokkal nagyobb fontosságu, mint a minőség egyesek a könnyelműség szemlélvén azt tekintik; annál inkább is, mert míg egyrészt súlyos kötelezettséggel járó terhetek ró a polgárságra, más részről jogot ad, a polgári jogok legszentebbikét: választási jogot; — következésképp a polgárság anyagi és erkölcsi helyzetére hat ki.

Midőn tehát a felett kell határozni, hogy ki, mennyi jövedelem után adóztassék meg, tekintetbe véve ama körülményt, miszerint a jövedelem soha sem állapítható meg egész bizonyossággal, akkor szerintünk az adókövető bizottságnak — ha igazságosan és lelkiismeretesen akar eljárni, mi pedig kötelessége volna: nem lehet, nem szabad másra törekednie, mint hogy a jövedelmi adókötelezettek közt létező helyes arányt megállapítsa s ennek megfelelőleg vesse ki a jövedelmi adót. Ez legalább a törvénynek is az intenciója, midőn maguk az adózó polgárok közül rendeli megalkotatni a bizottságot és a törvény ezen céljának annál inkább megfelelhetnek, mert egy városban saját adózó polgártársaik közt élve, rendszerint ezeknek viszonyait és körülményeit ismerik.

S mit tapasztalunk?
 Az adókövető bizottság összeült s

egy „gondolom-formán“ kiveti az adót, a helyett, hogy kellő szakavatottsággal, éber s beható figyelemmel, kiváló gondnal meghányynak vetné a polgárság anyagi viszonyai körül felmerülő különféle körülményeket s az ekkép nyert eredményből folyólag állapítaná meg a helyes arányt, sőt számosakat 100 frt jövedelem után adóztat meg, holott a törvény szerint választási joggal, e ezimen csak azok bírnak, kik 105 frt jövedelemnek megfelelő adót fizetnek. Ha kérdeznők az adókövető bizottságot, hogy az ilyeneket miért éppen 100 frt és nem 105 frt jövedelem után adóztatja meg: azt hiszik ezen méltán kifogásolható eljárását aligha tudná indokolni; mert valamint nem lehet helyes és méltányos hogy 50 kr-ért — (mennyivel több adót fizetnének az illetők az 5 frt jövedelmi többletnek megfelelőleg) — a választási jogtól megfosztassanak; úgy másrészt nem is feltételezhető bármelyik adókötelezettől is, hogy ha már 100 frt jövedelem után az adót reá kivetik s ezt rajta megveszik — és mindennek daczára sem bir polgári joggal, hogy akkor az 5 frt jövedelemtöbblet után járó 50 kr-t nem szívesen fizetné meg, csak hogy szavazati joga legyen.

A többszörösen tapasztalt helytelen s igaztalan eljárásról okulva, miszerint egyesek jövedelme 90—100 frtban állapítatik meg, holott szíves kézséggel megfizetnék a 105 frtnyi jövedelem után a reájuk esendő adót, csak hogy elhessenek a választás jogával; míg ellenben mások, kik 200-300 frt biztos jövedelemmel rendelkeznek, 105 frt után adóztatnak, csak azért, mert a kormány veterán hvei; — kitüntvén ekkép a kertes-politika: arra az elhatározásra tökélték el magukat többen, hogy felszólalnak s önkéntesen kériük jövedelmüknek ama törvény-szabta minimumban való megállapítását, a mely után megadóztatva, felvétnék a szavazók sorába.

Sajnos, polgáraink egy része, ezen helyes és dicséretre méltó törekvése által sem volt képes polgári jogait érvényre emelni, mert a kertes-politi-

kai furfang felítve meduza-fejét, tönkre silányította a legtisztább s legigazabb szándokkal párosult igyekezetet. Meghivattak s addig faggatták őket, míg vagy le nem szorították jövedelmük összegét 105 frton alul, vagy túlhajtották s oly nagy összegben állapították meg, mely éppen nem felel meg az igazságnak.

Az adókövető bizottságnak ezen eljárása az inkuiziczió korára emlékeztet.

Ez nem törvényes eljárás!
 Igaz ugyan, hogy módjukban van a sérelmet szenvedetteknek felfolyamodni; de ezen mód igénybevételelől manapság mindenki idegenkedik, tudva, részint saját, részint mások tapasztalataiból, miszerint tetemes költséggel jár a felfolyamodás s e mellett még mindig több a valószínűség abban, hogy méltán elvárható orvoslat helyett — elutasításban részesül.

Igy állván a dolog, magunk részéről a megbotránkozásnak adva kifejezést, felhívjuk ezen odíózus ügyre a nagyközönség figyelmét, hogy ismerje meg a kormány pártát, ez évi gyűzelmének egyik lényeges tényezőjét; de meg hogy hasson oda, miszerint az adókövető bizottság jövőre olyképen alakíttassék meg, hogy az adókövetés körül ne a kertes-politika, hanem a jog, igazság s méltányosság legyen irányadó.

Mit csinált Tisza Ischben? A kormány egyik sugalmazott lapja erre a következő választ adja: Ami Tisza miniszterelőnök sokat kommentált ischli utazását illeti, magyar kormánykörökben azt mondják, hogy mikor a miniszterelőnök kihallgatásán volt ő felségeinél Ferencz József királynál s Vilmos császárnál, a külpolitika csak csekély mérvben érintett. Tisza és uralkodónk közt, csakis folyó ügyekről folyt a szó, a német császárnál tett tisztelegéssel pedig a miniszterelőnök csak udvariassági aktust teljesített. Hogy Tisza a német császárnak, a ki kiválóan kitüntetett modorban fogadta, némely pontokról megadta a kívánt felvilágosításokat, az igen érthető. De a tovább menő magyarizácziók, melyek szerint ezen beszédeknek bármily irányú elhatározásokról adta meg a lökést, minden alapot nélkül-

löznek. Alaptalan az a kombináció is, hogy Tisza Kálmán ischli időzése összefügg a közös költségvetés kérdésével. A közös költségvetés még a szakminiszteriumban sincs elkészítve és így nem képezhetne tanácskozási tárgyat a király és a miniszterelőnök közt.

A legújabb katonai botrány. Taubinger ügyében, kit a katonai hatóság fennálló törvényeink ellenére önkénytelleg elfogatott, a katonai parancsnokság részletes jelentést intézett a hadügyminiszteriumhoz. A katonai bíróság illetékességét ezen ügyben a hadügyminiszterium által a m. kir. igazságügyminiszteriummal egyetértőleg az 1871. évben kiadott rendelethez alapítják.

Tessék kíváncsiorolni! Amerikában — mint az odaváló magyar újság írja — nap-nap mellett nagyobb az ellenszenv a magyarországi kívándoroltak iránt. A százsz fajtához tartozó munkások azért haragudnak reájuk, mert konkurrenzciát csinálnak nekik, az angolok pedig azért, mert nem tanulják az ország nyelvét, nem simulnak az amerikai szokáshoz. Ez ellenszenv most már oly nagy fokú, hogy több gyáros nem mer magyarországi munkásoknak foglalkozást adni. Szükségesnek tartottuk ezeket elmondani most, mert mint hire jár, gyakran vannak nálunk ügynökök, hogy a népet kívándorlásra csábítsák.

Külföldi szemle.

Kálnoky és Bismarck Varzinban találkoztak s több napon át tartott a titokzatos értekezés. A találkozás tárgyairól felmerült kombinációk különféle verziókban nyilvánulnak. Mondják beavatott politikai körökben, hogy a találkozásnál a harmadik hatalom (Giers orosz külügyminiszter) is jelen volt, ugy — látatlanul. Ezen feltevés valószínűségét bizonyítja az is, hogy az orosz lapok e találkozásról elismerőleg nyilatkoznak.

Koblenzből az a távirati hír érkezett, hogy ott két francia tisztet fogtak el, a kiknek megbízatása volt a vár erőditéseit lerajolni. Megmotoztatásuk alkalmával igen kompromittáló iratok találtak náluk. Ez az eset nagy izgatottságot keltett a németek közt a francziák iránt.

Párizsi táviratok szerint Ferry miniszterelőnök holnap fog utolsó ízben tanácskozní Li-Fong Pao kínai nagykövettel s ez alkalommal közölni fogja vele a francia kormány határozatát, mely szerint a 80 milliónyi kártérítési követelést fentartja. E kártérítés akként volna fizetendő, hogy a vámlételek bizonyos helyeken Franciaországának engedtetének át. Hir szerint két napi határidő fog a kínai kormány-

nak a válaszlásra kitöltetni és ha a válasz elutasító lenne, Courbet tengernagy parancsot fog kapni, hogy a fuceui fegyvertárt, valamint más helyeket is szálljon meg. A kínai vizeken levő francia hajóraj erősítésére legközelebről több hajó fog elindulni.

Az atheni királyi palota leégésének szenzációs utójátéka lesz a haditörvény-szék előtt. A tűz alatt ugyanis az atheni tüzoltóság főparancsnoka Sakhos ezredes egy tüzér őrnagyot, a ki nem akart neki engedelmeskedni, a kardjával úgy vágta fejbe, hogy a szerencsétlen tiszt életveszélyes sérülést szenvedett. Az ezredes most haditörvényeszek elé állítja. A királyi palota leégett részeinek felépítését különben már e napokban megkezdik.

Pétervárról írják, ott, a legfelső helyről kibocsátott rendelettel megöltötték 125 küllönböző orosz és küllöldi író műveinek kiadását a könyv-tárakban és olvasó-termekben.

Mint Kairóból távirják, Gordon tábornok július 20-áról keltezett levelet küldött a dongolai mudirnak, melyben tudatja, hogy Khartum nyugodt és értesítést kér a dongolai állapotok felől. — Kairóban küllönböző angol zászlóalj gyalogság és egy osztály lovasság utra készen áll, hogy a Niluson Wady-Hultába induljon. — Az „Achbar“ jelenti, hogy a máhdi Obeidnál összevonata csapatait. A máhdi keves löfegyver és lökészet felett rendelkezik, mert Európából többé fegyverszert nem kap, s azzal fenyegetőzik, hogy az elfogott katolikus misszionáriusokat lefojezteti, ha az angolok Kordofán felé előnyomulnak.

Házi nevelés.

— Czikk az anyáknak. —
 Valahányszor az erkölcsiesség elleni kihágásokról van szó, vagy tanulóknál a bűn ösvényére lépnek, vagy az ifjak öngyilkossági eseteit kell regisztrálnunk, ily panaszokat hallunk: „Ezek az új iskolai rendszer gyümölcsei, a modern nevelés, a modern tudomány és kultúra eredményei!“ Hosszú siralmas énekeket zengetednek, gyászadalokat írnak az erkölcsiellen jelen felett, míg himnuszokkal dicsérik az „el-múlt régi jó idöket“ s azok emlékezte a hetedik égre ragadja őket, az ily vélemények és vádak igazolják Hegel e mondatának valóságát: „A világtörténelem tanít meg arra, hogy az ember nem tanult történetet.“ Furcsán hangzik, mintha a tévedések, vétkek és bűnök csak a jelenkor átkos szüleményei lennének s ezekről a kihalt nemzedékek mit sem tudtak, ök tiszták és ártatlanok lettek volna. De ha

— Jaj, teremő szent Istenem, ha az előtt talána történni valami, mielőtt rólam gondoskodnék, mi lenne szegény fejemből?! Segéljen meg lelkem tejjens ur nagy nyomorúságomban, az isten is megfizeti, én is háladatos leendek! Most csak a tejjens ur segíthet. Mert a tejjens urra hallgat. Senkire sem hallgat, de a tejjens urra hallgat.

— Az igaz! reám hallgat. Hagyá helybe Kovács doktor ur.

— És aztán elkezdett gondolkozva sétálni a szobában.

— Megteszi ugy-e kedves tejjens ur? Kérdé idővártatva remegő hangon Katicza leányasszony.

— Egy feltételt alatt! Mondá hirtelen megállva előtte Kovács doktor.

Egy feltételt alatt megteszem, de Isten fizetésért nem teszem, minden szentnek maga felé hajlik a keze!

— Akár mit kíván a tejjens ur, mindent megteszek! mondá örömmel Katicza leányasszony.

— Nagyot kívánok Katicza leányasszony, de olyat, a mi magának is nagy hasznára lesz. Azt kívánom, hogy ha majd Tamást a guta megltti, hát a fiamhoz, Jánoshoz menjen feleségül. Az én fiam, a mint maga is tudja, Pesten a miniszteriumnál szolgál s így magából is nagyságos asszony lesz.

— Hozzá megyek, szívesen hozzá megyek, csak elvigyen.

— Az az én gondom!
 — Hanem azt írásba tesszük ám Katicza leányasszony, mert az embernek megvártozhatik a szándéka.
 — Attól ne tartson tejjens uram, hanem azért nem bánom, tessék írásba tenni.
 Valamint azt is, hogy ha szándékát meg is változtatná, akkor a Tamás felesége engem fog illetni.
 — Azt sem bánom tejjens uram.

TÁRZA.

Künn a mezőn.

Künn a mezőn terebélyes fa alatt
 Gondtalanul töltöm egész napomat;
 Megvád az árny, nem érzem a nap hevét,
 Körülöttem virág nyílik szerteszét.

Könnyen nézem, miként legel a gulyám,
 Előveszem szétrujjamból furulyám,
 Ha távolról hű kedvesem hallhatja,
 Réá ismer, hozám csalja a hangja.

Közel hozzám csergedős kő patak,
 Körülötte gyöngyvirágok nyílnak. —
 Gyöngyvirág közt mosolyog a nefeletje...
 Drága kincsem, galambom, el ne felejtse.

Munkácsy Lajos.

Könyzapör.

Hull a zápor, a nagy cseppek
 Bús arczomra sürűn esnek,
 Nem mosáék le halványárgát...
 Lányka! Mért is gondolok rád.
 Erős vihar döl keblemben,
 Bánatfelhő jó szememre;
 Forró könnyel minden léptét
 Fénylő gyöngyként boritom be.

Zápor szűnik, mosolyg a nap,
 Erdő, mező balzsamot kap,
 Fonyadt virág újra virít,
 Madár zengi vig dalait.
 Minden könyvesem sir felé visz,
 Nem lesz nekem derült égem.
 Éltető napom letélt,
 Örök éjben nyugtom' lelem.

Ács Géza.

Hogy lesz Katiczából nagyságos asszony?

Erre a kérdésre nagyon könnyű és egyszerű a felelet. Hát hogy lesznek a lányokból nagyságos asszonyok? Hát csak úgy, hogy elveszi őket valamely nagyságos ur.

Vele is épen így történt, de mégsem ily egészen egyszerűen folyt le a dolog, mert Katicza leányasszonynak nem egyszer, de kétszer kellett férjhez mennie, hogy igazi nagyságos asszonynyá váljék.

A második házasság már csak merő játék volt, olyan könnyű nem, hanem az első, az sok bajba, sok küzdelembe, sok időbe került, mert Gergely Tamás uram nyakas ember volt, sehogy sem akart beleharapni a savanyu almába.

De hát mit nem tudnak az asszonyok ki vinni, a mit egyszer a fejükbe vesznek? Katicza pedig erősen a fejébe vette, hogy török-szakad, Gergely Tamásnévá kell hogy legyen!

És igaza volt, erre a követelésre szent jogai voltak. Harmincz esztendősi jogai. Mert a töménytelen idő óta folyvást gazdasszonya, sőt még ennél több, jó barát-nője már Gergely Tamás urammal!

Bizony meg volt az ideje, hogy hű sége és kitartása megjutalmaztassék. Hogy fehéredő hajszálaira, melyek Gergely Tamás házánál kezdtek el őszülni, feltéessék a hála és tisztesség fejkötője.

Ezt minden ember belátja a világon, csak Gergely Tamás uram nem akarta belátni. Pedig másként, nem lehet mondani, hogy nehéz fejt ember lett volna. Ellenkezőleg, eszes és élelmes volt minden egyébben.

Mert ha nem lett volna az, hát akkor hogy tudott volna semmiből pár száz ezer forintra rugó vagyont szerezni magának? Mert legalább ennyire lehetett becsülni

gazdaságát. Csak a mit a világ ismert. Hát még amit nem ismert. A sok töménytelen készpénzt és kötelezvényt, a mivel vasas ládája tele volt.

Mert Gergely Tamás uram, daczára annak, hogy tulajdonképeni, tanult mester-sége a fazekasság lett volna, leginkább pénzüzlettel foglalkozott, s uszorából gazdagodott meg.

A mint ezt Katicza észrevette, így okoskodott magában: Jó lesz biztosítani nekem is magamat arra az esetre, ha Gergely Tamással valami történnék, mert az a sok kapzsi atyafi egyszerre úgy kilödné a házból, hogy a lábam se érné a földet, pedig nekem igaz és szent jussom van a Gergely Tamás vagyonához. Hisz egytt szerezttük. Csakugy takarékoskodtam, mintha esküdt felesége lettem volna. De hát mért nem is vagyok én a Gergely Tamás hitese felesége? Igaz a! Hisz nekem már régen a Gergely Tamás feleségének kellene lennem! De azzá is leszek! Meg mutatom, hogy azzá leszek!

És ettől kezdve aztán Katicza asszony semmi egyében nem is törte a fejét, mint azon, hogy miként érhesse el ezt a célját.

Mindaz, amit szölt, a mit tett, mind csak oda volt irányozva, hogy a nagy célhoz közelebb juttassa.

A mit asszonyi praktika, és furfang kigondolhat, azt mind elkövette. Gergely Tamás ettől kezdve szünet nélkül ostrom állapot alatt állott s reggel, délben a nap és éj minden óráján újabb és újabb meghoránásoknak volt kitéve.

Majd szép szóval, majd fenyegetéssel, majd bizelkedéssel, majd könnyekkel, de mindig ugyanazon kérdést kellett hogy hallgassa: Tamás, ugyan mikor esküszünk hát meg?
 Tamás felelt is, nem is e kérdésekre. Ha felelt is, de nem mondott semmit. Határozottan nem ígért semmit. Mind csak

a bibliát s a népek történetét csak egy kevés lapozzuk is, észre vehetjük, hogy az ember minden időknél át önmagához hasonló maradt és erényei vagy bűnei, mulasztásai vagy hibái édes keveset változott. És a régi időkben nem volt büntügyi statisztika, nem volt esküdtszék, nyilvános eljárás, szóbeliség a perek vitelel s nem volt sajtó, mely világra kirtól az emberi gyarlóság ezer botlásait. A legkényelmesebb módszer az iskolát s tudományt tenni egyedül felelőssé napjaink szomorú eseményeiért. Az elítélés mindig könnyebb a megítélésnél. Igaz, hogy manapság bizonyos kedélymódszortól van foltozó terjedelmű, de ennek sem az előhaladt szellemi élet, sem az iskola nem okai, s nem ezek okozták a mai napok beteges tünetét és kínzóit. A baj a társadalmi viszonyokban, a mindinkább terjedő pauperizmusban és az elhanyagolt házi nevelésben találja forrásait. Ki tagadhatná, hogy ugy az egyes, mint az összes-jelölte vagy balsora a neveléstől függ? A nővérek csak alkalmas földben, megfelelő gondozás és ápolás által tenyészhetik s érhetik meg! Így az ember is. Az ember talaját a szülői ház és a gyermek fejlődése és növekedése csak az okos, előrelátó és gondos vezetéstől függ. Boldog az ember, ki ifjúságában erkölcsileg jó alapra talált! De hogy vagyunk ezzel olykor? Miként áll az ifjúság erkölcsi nevelése általánosságban? „Nevelés”, ez a szó igen gyakran keserű vádat képez a szülői ház és főleg számtalan anyá ellen.

Minden pedagógus megegyezik abban, hogy annak áll egyes-egyedül magasabb hivatásában a gyermek erkölcsi életét előkészíteni, ki a gyermeket világra hozta, az édes anyának.

A földi lét magas fokra lépve
O köti össze a számtalan szépek
Koszorúját. Az anyá gyermekivel
Mégkoszorúzza a földi világot,
Még az itteni hit se nyújt innen
Isten elébe szebb áldozatot
És az egekől sugárt művé z se terem
Szébbet, dicsőbet!
Mint az anyá gyermekivel.

Napoleon Campon asszonynak, az eonni híres leánynevelő intézet alapítójának egyszer ezeket mondá: A régi nevelési rendszer mit se ér! Mi hiányzik, hogy Franciaország ifjúsága jó nevelést nyerjen? „Anyák hiányzanak!” felel Campon asszony. Napoleont e válasz megdöbbentette. „Lám egy szóban egy egész nevelési rendszer!” Igen anyákat, derék, kitlő anyákat követel a mai korszak, hogy a gyermekek szeretetteljes gondozásban részesüljenek. Nincs befolyás, mely hathatósabb, fontosabb és tartósabb lenne, mint az anyá s a serdtől gyermeke. De a mi anyáknak e kiváló hivatásra nincs idejük. Inkább törődnek vöröskereszt és nőgyógyászati hivatással, kevesebben mennek színre, hangversenyekbe, mulatóhelyekre, örülnek, hogy a fiúidény felhasználásának ürügye alatt megszabadulhatnak a „kiálthatatlan rajtól”, sétáikban a gyermekek alkalmatlanok, sőt terhükre vannak, a divat és pipere szélszélét alaposan ismerniük kell és természetesen műveltségüköz tartozik a regények olvasása. Így éppen nem marad a nevelésre idő, sőt arra sem ér rá nagysága, hogy egy okos neveléstant elolvasson. Merő noblesse, vagy mi több, kényelemből lerazák magukról a leg-szentebb kötelességet és idegen, díjazott, gyakran tapasztalatlan és fiatal, sokszor pedig az élet viharaitól nagyon is elgyengült erőkre bízzák azt. Akkor aztán vak vezet a világtalant. „Megmondtam, er-

kölcsönkelti személyekre bízzák a gyermekeket — mint Fenelon írja — és mégis a gyermekek első behatásai kiterjednek az emberi lét legvégső határáig! És így nagy elővigyázattal kell élni a szolgálati személyzet felvételénél, főleg pedig azoknál, kiktől a gyermekek gondozását vagy nevelését tesszük függővé. A gyakori változásnál gyakran a nevelési mód és tanrendszere is változik s a gyermek szellemi élete különböző alakzatokat nyer. A legjobb táplálék a családban mutatkozó, szívet és lelket nemesítő boldog együttlét, az atya és anyá közötti tiszta összhang. De mily utazásra méltó képek vonulnak el legelőbbre az ifjúság éber szeméi előtt? Szavak, üres szavak és még üresebb frázisok. A kiesinyek előtt tárgyaltatnak a házi bajok és titkos családi dolgok. Ó előtűnik bírájuk eseléseinket és ismerőseinket, előtűnik civakodunk, szitkozódunk azokkal. Hányszor halljuk a gyöngő anyá ily ijesztgetéseit: megállj te rakoncátlan gyermek, csak jöjjön haza atyád, megkapod méltó büntetésed. A gyermek fél, sir. Döbben haza jön a családapa. Első kérdése: hogy viselték magukat a gyermekek? Nagyon jól! mond az anyá, megzárva remegő kis fiát és tartva attól, hogy férje étvágyát megrontja. És mit tanul ebből a fiú? A hazugságot és annak fortélyait.

De a gyermekek mindenféle édességekkel el lesznek kényeztetve és alig bujnak ki a bölcsőből, már valóságos divatbábukká lesznek, cziczomázotnak. A tanulság? Megismerik a hiúságot, elbizakodottá és könnyelművé lesznek.

És melyik anyának jut eszébe a gyermek olyasmányt ellenőrizni vagy felfogási képességet fontolóra venni?

Melyik anyá veszi annyi fáradságot, hogy a korán kisdölvőbe vagy Fröbél-féle gyermekkerbe küldött s egész napon át ott hagyott gyermekét meglátogassa és tapasztalást szerezzen arról, megvan-e a gondos és szabályos felügyelet. Alig akad egy, a többi dicsőkedve mondja: mily áldás az ily intézet, nem kell örökké a gyermek rabja lenni. És ha megtudja, hogy a választmányi tag nincs soha jelen, hogy orvosi felügyeletről szó sincs, hogy a gyermekek óráig magukra hagyatnak — tesz-e panaszt? Még az ily csekélység is zavarná!

Nézünk azonban szét a szegényebb család körökben. Itt a szegénység oka a rossz és ferde nevelésnek. Egy nedves, sötét szobácskában laknak együtt szülők és gyermekek. Mit mindent kell a gyermeknek látni és hallania! Mily szomorú képek vonulnak el szeméi előtt! Szitkok, trágár beszédek és botránys eszelekedetek mérgezik meg szívet, kedélyét. Az atya kora hajnalot késő estig munkája után jár, az anyá szintén a házon kívül van kényszerítve néhány fillért keresni s így a kiesinyek magukra hagyatva pajkos utca-gyermekökké lesznek. Lehet-e itt egyáltalán nevelésről szó? Eppen nem. De hát hol van a gyermek-mehely? melyet anyyira ajánltak, s melyről anny szép czikk iratott, de még a kezdeményezésre sem akadt egy nagylelkű ember sem, s az adományozásra telhívás nyomtalanul elhangzott. Mily hasznos lenne egy gyermek-mehely létesítése, de ki gondol erre? És ki gondol oly egyet alakítására, mely czélul tűzné ki a szegény gyermekek istápolását?

Végül figyelmébe ajánljuk minden anyának Paul I. e kitérő szavait: „Ha jól neveltetek, ismeritek gyermekeiteket; soha, soha sem feleli el egy gyermek

sem az öt jól nevelő édes anyját. A gyermekkor szép, derült égboltozatán, melyre annyiszor gondolunk vissza, legszebb csillag a jó anyá emléke s ez még legboldogabb körülmények között sem veszít fényéből. Ti nők azt akarjátok, hogy tartósan és soká szeressenek titeket, nos legyetek valódi anyái a gyermekeknek! Engedjétek tehát a gyermekeket is valóban élni!”

W. A. Z.

„Minta-község.”

(Folytatás és vége.)

Mi nem tagadjuk meg a duna-szekesői lakósközt a jó teremtést és szorgalmat a gazdasági terev és szívből örvendünk, ha valamely haladást veszünk észre akár a föld felszerelésében, akár cséplő-s egyéb gépek beszerzésében; mindez nagyon is oszkerű, mulasztatlanul szükséges; mert ha ezt nem teszi, nagy hamar tönkre jut, elpusztul; azért ha dicséretünk és elismerésünk e munkásságon valamit lendíthet, bizonyára készséggel teljesítjük; de másrésztől az igazmondásban sem kertejük, hanem nyíltan szólunk és megröjnk a hibákat, mulasztásokat. Példákat hozunk fel: D-Szekesének nincs polgári olvasókör, községi könyvtára, takarékpénztára, községi magtára, nincs felelős rendőrsége, stb. stb. mikkél mégis bírnia kellene, mint mintaközségnek! különösen a szellemieket volna szükséges felkarolni, mert csak ezek által lehet a műveltség bizonyos fokát elérni egyes községnek, hogy számba jöhessen és róla elismeréssel szólhassunk. A polgári olvasókör, a községi könyvtár a tanulóknak gondos kiképzése azok eszközök, melyeknek felhasználása által az ember, ha közpolgári is, legalább annyit ismeret szereshet magának, hogy tiszta fogalma legyen az emberiség hivatásáról, polgári köteleméről, a hazaszeretett magasztos érzetéről, a hazai történelem és földleírásról, szóval oly ismeretekről, melyek nélkül az ember mavilág alig boldogulhat, alig teljesítheti kötelemét ömaga s mások iránt. A mely községben ezek iránt nincs érdeklődés, ott a szellemi haladásról szó sem lehet és így arról sem, hogy az minta-község.

Már most mi is vonjunk tanuságot a mondottakból, mint ezt a cikkirő tevé; természetes valami, hogy a jó előzmények dicséretes következményeket tüntetnek fel, melynek az okok, olyanok az okozatok is; azonban ha az alap, melyre építünk, hiányos, az egész épület roskadozó lesz. A cikkirő s adatszolgáltató tetszőszenben festi Duna-Szekesőt és azt mint mintaközséget állítja a nagyközség elé s ezen minősíthetést nem csak „a lakosok körültekintő, fáradahtalan tevékenysége s munkakedvében, takaréksága s józanágában” találja s hozzá teszi: „De mind ezen ritka erények nem volnaik, ha az egyetértés anyala a községben nem uralkodna. Ennek köszönhető felvirágzását. Minden döntő lépésnél a legszebb egyetértés uralkodik és mindenki megbízik (!) a vezetőben; mi annál inkább figyelmet érdemel, mert a lakosok magyarok, németek és szerbekből áll (és nem zsidók is?) Itt nincs ellenségeskedés a nemzetiség, a vallás miatt, ha zsidó (értjük derék, minta-községes cikkirő) vagy keresztény nem jön tekintetbe, csak az ember becsületesen és szorgalmasan teljesítse mint honpolgár kötelemét.”

Ezekre alig kell egyebet mondanunk, mint: „nosco te mi aselle!” Azonban most

— Megteszem Katicza, teljesedjék kívánsága, mondá nagy lelkűen Gergely Tamás.

— Holnap rögtön megteszem.

— Nem holnap, hanem még az éjjel, rögtön tegye meg, ha azt akarja, hogy nyugodtan halj meg. Ki tudja, megérem-e a reggelt?

Gergely Tamás a doktorra nézett, s ez újból bólintott a fejével.

— Azt is megteszem. Te János, neked jó barátod a plébános, erédj hozzá ide s mond meg neki, hogy fáradságát jól megfizetem.

A doktor elrohant, Katicza pedig azt mondta: hogy legalább még is győnik a nagy urra. Nemsokára megjött a plébános és összeadta őket. A doktor volt a tanu.

Mikor eltávoztak, a doktor a pap előtt is ismételte: Szegény, szegény Tamás, ha valami égi csoda nem történik, két-három nap múlva özvegy ember leszek!

De égi csoda történt. Katicza már másnap jobban érezte magát, s azután mind jobban, jobban lett. Három nap múlva már talpon volt.

Ettől kezdve Gergely Tamás uram, nem tudni örömeiben-e vagy bűjában még többet ivott.

A doktor jóslata reá néve azonban jobban beteljesedett, mint Katiczánál — alig három hét múlva gutatús érte. És pedig olyan jól talta, hogy azonnal szörnyet halt bele.

Felésege becsületesen megsíratta, meggyászolta, s félévér rá új esküvőt tartott Kovács doktor fiával, a ki díjnak volt Pesten a miniszteriumban, de a kit, mihelyest gazdag ember lett, mindjárt kineveztek fogalmazónak. Így lett Katicza leányasszonyból nagyságos asszony!

jön a java s a dolog érdeme; ide lyukad ki a szent Iván éneke: „Végül tagadni nem lehet, hogy az elismerés koronája e tekintetben a község két vezérifiait illeti, kik két évtized óta (csak?) lépésről lépésre a jót és a főtörvénnyel élvezték, kik aztán azért a lakosok határlalan bizalmát is élvezik.”

Mi ösztönöz bevalljuk, ilyen iker-férfiakat nem ismertünk, nem ismerhetünk és pedig azon oknál fogva, mert a cikkirő állításai valótlonak, a képelet tárházából merítették, légvárak, melyek az igazság fényugarától ködfátyolként szétfoszlanak. Minek e szédelés? minek a humberg? minek az arezpirítás? — Hol annyi még a teendő minden tekintetben, kivált a szellemi téren, mint nálunk, ott a magasztalás, a diszhymnus még nagyon korai, hogy többet ne mondjunk. Ha valami történt a község előnyére, azért az önérvényes ember, bárki legyen az, nem szorul uszály-hordozóra, hanem megelégszik polgártársainak elismerésével s nem áhítva felülről származó csillamos kitüntetésre! A ki pedig ebben leli kedvét, ám teygen reá érdemet szolgáltatva. Mi tudjuk, hogy az ilyeknek hányat ítött az óra!

Végül még egy-két szarvahibára figyelmeztetjük a t. olvasót; az állítja ugyanis a talpnyaló, vagy mi? föllentéseinek halmazában: „mintegy másfél év óta árverés nem fordult elő s hogy általán véve bírói végrehajtás a legtrikább esetek közé tartozik — szóval mindennel bír, mit csak a kor szelleme kíván és kívánhat!” — értsd Duna-Szekesőt.

Szent Habakuk! még ilyesmit is kell olvasnunk; kedvtünk volna egy adomát elmondani viszonzásul. Egy társaságban vígan beszélgetek, némelyek csipősen és egy kissé mosdatlanul is.

— Tudja-e tisztelendő atya — kérdé egyik pökhendi tagtárs a helybeli lelkész-től — melyik a legnagyobb csoda?

— Nem! — volt az egyszerű válasz. — Majd én megmondom: hogy Illés proféta tüzes szekéren ment fel a mennyországba s nem égette meg...

— Korántsem az, hanem hogy Baál számára kérdőzetlenül is megszólalt — adá válaszul a lelkész.

Vak a szinről, sütkét a hangról itél — már mint a cikkirő!

Ha kell, még találkoznunk.

Garay Alajos.

A beiratások előtt.

Vége a vakációnak!

Még pár nap — s az ifjúság új éve beköszön. A tantermek ajtai ismét megnyílnak, megkezdődnek a beiratások s így a nagy pihenés után újra a munka, a tanulás veszi kezdetét.

Itt a tavasz, itt a vetés ideje. „Ki mint vet, úgy arat”. De jól meggondolandó a szülők részéről, hogy milyen földben, minő mag hozza meg a maga gyümölcsét. Fontolják meg a szülők minő pályára akarják fiaikat elkészíttetni, mert igen-igen sok függ az alaptól. Ha nem elég erős és szilárd a fundamentum, roskadozó lesz az épület is. Korunk egyik nyaválája, hogy a szülők minden áron urak akarnak gyermekeikből képezeteni. Legtöbb szülő nem gondolja meg, hogy a tökmagból dinnye soha sem lesz, még ha dinnye közé vetjük is.

Jó lesz tehát az ifjúság tehetségének szabad folyást engedni és nem erőltetni a dolgot, mert legtöbb esetben a szülők erőszakoskodása által, tönkre teszik gyermekek jövőjét. Számos példa van rá, hogy a hajlam, tehetség és kedv nélkül a tudományos pályára kényszerített ifjú, nem szokta tanulmányait bevégezni. Nagy kinalat átdöcög a középtanoda pár osztályban s azzal befejezte. Már most minő állás van nyitva, az ily félig képzett egyének előtt? Iparos nem akar lenni, nem azért tanult. Mintha bizony az iparosnak kárára volna az a mákszemnyi ismeret! Kereskedő? Persze — még csak az kellene! Hát mi akar lenni? Úr, tisztviselő. Igen ám, csakhogy napjainkban oly nagy a létért való küzdelem, hogy képzett, művelt, iskolázott emberek sem igen nyernek végzett tanulmányaiknak megfelelő állást, hogy kapjon az ilyen 3-4-5 iskolát végzett? S ily körülmények közt, még sokan csudálkoznak, hogy annyira felszaporodnak a proletár-féle ingyenélők!

Ma már — hála a felvilágosult kor szellemének — minden józanul gondolkodó belátja, hogy a földművelés, iparos vagy kereskedő épen olyan hasznos tagja a társadalomnak, mint a tisztviselő. Nálunk nincs kaszt-rendszer! Téves tehát azon arisztokratikus felfogás, hogy a nem-hivatalnok lenné az égetlen. Szó sincs róla! A földművelés, iparos vagy kereskedő, ha a kor szellemével lépést tart s vele halad, megelégedettség s függetlenebb tagja a társadalomnak, mint akárhány kis hivatalnok, mert előre-lépése, megélhetése s boldogulása saját szorgalmától — és nem egyes fölébvalók önkényétől — függvény, hamarabb czélját éri.

Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy az ifjúság egyáltalán ne lépjen a tudományos pályára, s mind iparos vagy kereskedő legyen, — igen is menjen, de csak a színe-java, kik vas-szorgalmukkal idővel czéljukat érhetik. A gyengébbeknek nem való a tudományos pálya. Elbuknak idő előtt. Aki fél a szédüléstől az ne iparkodjék a magasba. Jó eleve gondolják meg

tehát a szülők, ha gyermekeiket iskolázatni akarják, mivé szándékoznak kiképezeteni.

Az elemi iskolát végzett növendékek előtt két fő út áll rendelkezésre. Az egyik a reál, másik a gimnázium. Amely szülő gyermekének szellemi tehetségeit tanulmányozta és ismeri, az tudni fogja, melyik uton kell fiának a pályát megkezdnie, az tudni fogja hová irassa be gyermekét.

A főnebb mondottakat a szülők figyelmébe ajánlván, áttértünk az egyes tanintézetek beirataási idejének s föltételeinek sorrendjére.

1) A pécsi püspöki joglyceum a l. beiratások szeptember 1-től 8-ikáig, délelőtt 10 óratól 12-ig eszközöltenek. Beirataási díj 3 frt.

2) A kath. főgimnáziumban a szabályszerű fölvétel augusztus hó 30., 31. és szeptember hó 1-én történik, d. e. 9-12-ig, d. u. 2-4-ig. Beirataási díj 10 frt.

3) A m. kir. állami főreáliskolában a beiratások f. évi aug. 30., 31-ikén és szept. 1-jén d. előtt 9-12 óráig eszközöltenek. Az első osztályba csak oly növendékek vétettek fel, kik életük kilenczedik évét már betöltötték és arról, hogy a népiskola negyedik osztályát jó sikerrel végezték, nyilvános népiskolától nyert bizonyítványt mutatnak elő, vagy felvételi vizsgálaton igazolják, hogy hasonló mérvű képzettséggel bírnak.

4) A r. k. tanítóképezdeben s az ezzel kapcsolatos gyakorló-iskolában a beiratások aug. 29. és 30-án eszközöltenek. Beirataási díj a képezdeben 4 frt, a gyak.-isk.-ban 2 frt. Tanítási díj ez utóbli helyen havonként 3 frt.

5) A közs. elemi iskolákban f. hó 29., 30. és 31-én, d. e. 8-12-ig, d. u. 2-5-ig. A kifüggesztett hivatalos hirdetésük szerint a „később jelentkezők ellen a törvény szigorú alkalmazatik” (?) — és „a ki a jövő tanév alatt 6-ik évét betölti, tanulónak felvehető.” (Tehát, a ki jövő 1885. június 30-án lesz hat éves, az már a hirdetésük szerint iskolakötelezett! Így van ez pár év óta Pécsen s innét van, hogy a népiszkolák első osztálya annyira túltöltött, hogy egyes osztályokban a tanulók létszámának törvényes kétharmadrészt sem bírhattak tanítóink képesíteni. A törvény világosan kimondja, hogy csak a 6-ik évüket betöltött gyermekek vendüök fel az első osztályba — s így nem ériük minő joggal határozta a főnebbi pontot az iskolázás. Cikkirő — Salamon József kir. tanfelügyelő iskoláztatgatása után, a felső-vármagy-utcai tanítótestület ílésén felszólalt e tárgyban s kérte a tanfelügyelőt, hogy hasson oda, miszerint az iskolázás eme törvény ellenes rendelkezést semmisítse meg. A tanfelügyelő e tekintetben megnyugtató választ adott a mennyiben kijelentette, hogy ez többé nem fog megtörténni, annál is inkább, mert egy újabb miniszteri rendelet szerint statisztikailag össze van állítva, hogy mely évből születtek, mely tanévben vehetők fel. És hogy még most is érvényes az iskolázás főnebbi extra-rendelete — valóban furecskáljunk!) — Beirataási díj: belvárosban 2 frt, a külvárosokban 1 frt és külön 1 frt tornadíj. Vidékiek ezen ösztegek kétszeresét fizetik.

6) A polgári leányisk.-ban: 29., 30. és 31-én, d. e. 9-12. d. u. 3-5. Tandíj: I. osztályban havonként 1 frt 50 kr., II.-ban 2 frt, III. és a felállítandó IV. oszt.-ban 3-3 frt. (Szép tandíj-elszállítás! Tíz hónapát áll 15, 20 és 30 frt!) Felvétellek a belvárosi népiszkola épületében eszközöltenek.

7) Az ismétlő iskolások s a iparos tanulók felvétele szept. 7. és 8-án lesz.

8) A városi zeneiskolában a beiratások ugyanazon napokban s órákban eszközöltenek, mint a közs. népiszkoláknál. Megjegyeztetik azonban, hogy a gimnázium és reáliskolába járó tanulók is díjtalanul felvételenek.

9) A Porges-féle kereskedelmi közép-tanodában a beiratások aug. 30-án kezdődnek, d. e. 9-12, a kereskedelmi s ipartársulat által létesített külön tanfolyamú kereskedő tanoncok felvétele pedig aug. 31. d. e. 9-12 és d. u. 2-4-ig történik.

10) Werner Magdolna nyilvános jellel felruházott s 15 év óta fennálló leány-tan-és nevelő-intézetében a beiratások aug. 31-én és szept. 1-én eszközöltenek. Tandíj: I. II. oszt.-ban 2-2 frt, III. IV. o.-ban 3-3 frt. és az V. VI.-ban 4-4 frt egy-egy hónapra.

11) A „Miaszonyunk”-ról nevezett nőzárda kül-és bel-intézetében a beiratások folyó hó 29., 30-és 31-én d. e. 8-11, d. u. 2-5 órák között eszközöltenek.

12) Liebscher Vilma nyilvános jellel felruházott leánynevelő intézetében a beiratások: f. hó 30., 31-én és szept. 1-2-án.

13) Az izraelita hitközség, s népiszkolában a beiratások aug. 28, 29, és 31-én lesznek.

B. K.

A tanfelügyelőség figyelmébe.

Bár majduem igaz meggyőződésünk, hogy ezen felszólalás is mint számos más, elhangzik mint kiáltó szó a pusztaban; mégis az emberben gyökerező reménység indít arra, — azon hitben, hogy tán csak

Ekkor Kovács doktor asztalhoz ült és irásba tette a dolgot, Katicza leányasszony pedig készségesen aláírta az okmányt.

Mikor ezzel rendben voltak, Kovács doktor betanította Katicza leányasszonyt, hogy mit cselekedjék és hogy viselje magát.

S azzal, hogy együtt ne kapják őket, gyorsan távoztak.

Mikor aztán Gergely Tamás haza érkezett, Katicza asszonyt egyben és nyögve találta.

— Mi ez, mi történt? kérdé meglepetve.

— Hát csak az — nyögé Katicza leányasszony — hogy beteg vagyok, halálos beteg vagyok s hogy meghalok.

— De hát mi lelte az Isten szerelmeért, hisz mikor elmentem, nem volt semmi baja.

— Nem birony, de alig hogy elment, hát egyszer csak nagyot nyilalott a szívem és ájultan összerogytam. Kovács doktor ur, a ki véletlenül ide tévedt, úgy kapott, ő dörszölt fel, megvizsgálta a mellemet s azt mondta, hogy rögtön lefeküdjem.

— Hm! hm!

— Aztán azt is mondta, hogy ha megjön a tejsen úr, küldjön rögtön a patikája az orvosságát, a mit rendelt és ha beszélni akar vele, hát a kaszinóban megtalálja.

Gergely Tamás vette a kalapját és egyenesen a patikába, onnan pedig a kaszinóba sietett.

— Mi baja annak a leánynak? Kérdé fere vonva Kovács doktort.

— Hát az a baja, hogy nemsokára nem lesz semmi baja. Szív-értágulása van, a melybe, ha valami égi csoda nem történik, hát bele fog halni.

— En irtam ugyan neki orvosságot, s ezután is mindent elkövetek, de az ő be-

tegsége ellen nincs orvosság; nagyon ki van már fejlődve, az utoljára járja. Nem hiszem, hogy két hétig elvirg. Szegény Tamásom, nemsokára új gazdasszonyt kell keresned!

Tamásban felébredt a lelkiismeret. Gyorsan haza sietett és beadott Katicza leányasszonynak a festett czukros vízből.

Éjjel Katicza leányasszonynak újabb rohama volt. Ugy börgött, hogy Gergely Tamás uram felébredt bele és Kovács doktor után sietett.

A doktor megtapogatta a szívet, megvizsgálta az ütérést, meguzte a nyelvért, s azután cseppeket adott be neki egy magával hozott üvegéből.

Erre a beteg lecsöndesedett.

Ekkor a doktor a mellékszobába intette barátját.

— Készülj el mindene barátom, ha csoda nem történik, nem viszi három-négy napon túl.

— Tejsen ur! nyögé Katicza leányasszony, mire mindketten újból a beteg ágyához siettek.

— Meghalok tejsen ur, — mondá Katicza leányasszony gyöngő szomorú hangon, s megfogva Gergely Tamás uram kezét, — érzem, hogy meghalok.

— De egy kívánságom van, melynek teljesítése nélkül nem tudok meghalni, s nem hiszem a tejsen urat épen olyan szivtelennek, hogy megtagadja tőlem halálos ágyamon e kívánságom teljesítését.

— Mi legyen az? Kérdé Gergely Tamás, mintha nem jól tudta volna.

— Jól tudja azt a tejsen ur! — Söhajta elhaló hangon a beteg. Szeretnék megesküdni magával, hogy mint hites felesége szállhassak síromba!

Gergely Tamás a doktorra nézett! ez jelentékeny tekintetet váltott vele és a fejével bólintott.

Nyilt-tér.)*

Egy fiatal fűszerkereskedőség, ki jelenleg a vidéken van alkalmazva, és már egy nagyobb üzletben is hosszabb ideig működött, — óhajtaná egy itteni czégnél állandó alkalmazást kapni. Szives megkeresések e lap kiadóhivatalánál.

Nyilatkozat!

Ludwig Károly urat f. évi augusztus hó 11-éről keltezett ajánlott levelemben — melyet ő nyilvánosságra hozott — oly kifejezésekkel illettem, melyek nem engedik meg, hogy ő a társadalomban mint jellemes ember megjelenjen; kényszerített érzem tehát magam ezt a négyrészes közönség tudomására hozni és részemről az ügyet befejezettek nyilvánítani.

Kelt Pécsen, 1884. augusztus 22-én.
Szigrist Lajos.

Nyilatkozat.

A „Pünksirchner Zeitung“ folyó évi 64. számában „Mutter und Tochter-Professions-Diebinen“ czim alatt, nevem közlése mellett, én mint veszedelmes házi tolvaj, anyám pedig orgazdaként nevezettük meg azal, hogy minden munkaadó figyelmétre léj, nehogy engem cselédül befogadjanak.

Ujabbán és pedig f. hó 21-én ugyan a fenti lap azt közli fölönk, hogy miután mi mindent tagadtunk s az állítólagos káros felek a nekik felmutatott tárgyakat azon rájók erőszakolt okból, hogy a bíróságok előtt leendő megjelölés feszélyezi őket, az igazat megvallani, tulajdonuknál el nem ismerték. — mi szabadon bocsátattunk.

Mint jó hírű pécsi polgárnak becsületessége, ki minden szem érzem magamat büntönnék, a fenti pizkolódást magamon nem hagyhatván, — addig is, míg rágalmaszok, illetőleg sajátpóterem véget érne, — saját jó hírnevem megővése s jövőm biztosítása tekintetéből egyelőre csak annyit jelzek, hogy az összes királyi közlemény minden alapot nélkülöz; hogy még azon kérdések gyűrti is, melyet állítólag elloptam, soha el nem vessezt; az mindig az illetőnek birtokában volt s jelenleg is ugyanígy van. — És emiatt hurcoltatunk meg, — tartott anyám lakásán kutatás, — zártunk ártatlanul be s tettünk az újságban pelengérré.

Ime láthatja a t. közönség mily könnyelműen bannak el egy ártatlan leány és anya becsületét; — a helyett, hogy előbb az igazság kiderített volna, — rögtön elíteltünk s közmegejtésnek tettünk ki.

Most pedig mi követeljük, hogy ellenszám a bünyveségát a legnagyobb erélyvel keresztül vi- tessék s nekünk igazság szolgáltatassék.

Tisztelettel levén a t. közönségnek Pécsen, 1884. aug. 22-én

alázatos szolgálója
Pap Mária.

Egy ur, ki a lármat nem szereti.

Kérem a tisztelt közönséget, legyen szives nekem megmondani, hogy láttát-e már kovácsot, ki munkájánál nem kalapál; kádárt, ki nem veri az abroncsot bordójára; molnárt, kinek malomkeréke nem jár és zajt nem csinál, és végre koromát, a hol imádkoznak és nem mulatnak? ... úgy hiszem, hogy ily csudabogarakkal még nem találkozott az igen tisztelt közönség.

No, de, hogy a világnak egy ily csuda embere is legyen, a ki mindezeket túrni nem akarja, teremté s Mindenható Isten Polgár Jenő urat, felruházván őt egy szolgabíró-szegedi hatalommal, mely határában hatalmától fogva, nevezett szolgabíró-szegéd ur be akar szüntetni, hogy az ő hivatali szomszédságán levő, „Pető Sándor“ hoz címzett keresetében az emberrel ne igyának és ne mulassanak még a szent-István napján sem s midőn ezen istentelen népség nem hallgatott a szép szóra s nem akart a keresetben mulatás helyett imádkozni, nevezett szolgabíró-szegéd ur a rendőrkapitányi hivatalhoz fordult.

A tekintetes rendőrkapitányi hivatal ki is küldött azonnal két közeget a tényálladék felvétele végett; de úgy látszik, hogy ezeknek a városi rend-
*) Ezen rovat alatt megjelentekről nem vállal felelősséget a szerk.

öröknek egész más felfogásnak van a rend és csend zavarását illetőleg, mint az igen tisztelt tekintetes szolgabíró-szegéd urnak, mert ők látták és hallották ugyan, hogy nálam emberek isznak és tisztességesen mulatnak, de ez nem szolgált nekik okot arra, hogy a tekintetes segéd-szolgabíró ur kivánságára a mulatságot beszüntessék.

En részemről csak azt bátorodom a tekintetes szolgabíró-szegéd urnak tanácsolni, hogy foglalkozzék ő inkább az ő hatásköréhez tartozó rend és csend fenntartásával a falvakon és bizza ő egész nyugodtan a városban rend és csend fenntartását azon urakra, kiknek fejtük ugyan nem oly nagy, mint a tekintetes szolgabíró-szegéd uré, de mindenesetre tevésséges és józan észsel és agyvelővel vannak telve; nekem pedig — erre különösen felkérem a tekintetes szolgabíró-szegéd urat, hagyjon békét, s gondolja meg, hogy Noe apánk óta borivó emberek mulatni szoktak és meg vagyok győződve, hogy az igen tisztelt tekintetes szolgabíró-szegéd ur is, ha jó kedve kerékülte, fog egy jót mulatni és a keletűd hangosabban beszélni.

Hej! ha egyszer Budapestben lenne a tekintetes szolgabíró-szegéd ur s részt venne a szent-István napi mulatságokban, akkor látna csak hej-hej-haját s hallana egotverő lármat.

Lang Lajos,
vendéglős.

A pécsi nyilvános három osztályú kereskedelmi középtanodában

a beiratások az intézeti helyiségben (Mária-utca 8. sz.) augusztus hó 30-tól kezdve teljesíttetnek.

Az intézetnek végzett tanulói az egy évi önkéntességi jogot elnyerhetik.

A helybeli tek. kereskedelmi s ipartársulat által a tanodával egybekapcsolot **külön tanfolyamba** a kereskedő tanoncok felvétele ugyanott augusztus hó 31-től kezdve eszközöltetik.

AZ IGAZGATÓSÁG.

NAGY FERENCZ,
fapulajdonos.

KIS JÓZSEF, VÁRADY FERENCZ
felelős szerkesztő. főmunkatárs.

Hirdetések:

Bérleti hirdetmény.

Baranya-Szt.-Királyi község nagybolt háza egymásutáni három évre leendő bére adása f. é. aug. hó 31-én délutáni 2 órára a község házánál kitűztetik.

A föltételek ott megtekinthetők. Az árverezők a megfelelő bánatpénzzel magukat ellássák.

Szt.-Király, 1884. aug. 10-én.

Kata Vincze,
bíró.

!Előnyös kereset!

Minden állásu személyek állam és diorsjegyek havi lefizetés melletti eladására (az 1883. évi XXXI. törvények alapján) mindenhol előnyös feltételek alatt felvétetnek. Ajánlatok küldendők: **A fővárosi váltóüzlet-társasághoz BUDAPESTEN.**

Tanoncz felvétetik
Blauhorn Antal kereskedésében.
Pécsen.

Mária-celli gyomor-cseppek
jeles hatású gyógyszer a gyomor- mind bántalmak ellen

és föllmulhatatlan az ét- vágyhiány, gyomor- gyengeség, rosszszagú lehelet, szelek, savanyu felbőgés, kólika, gyomorhurut, gyomorgöcs, hűgkő- képződés, tulságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgöcs, székszorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, gilliszta lép- májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üveges ára használ-
lati utatissal együtt 35 kr.
Kapható: Pécsen Balás Ödön, Kovács Mihály és Sipőcz István gyógyszerészek áruknál.
Szigetudrott: Vasy Sándor gyógyszerésznél.
Valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerüzletében és kereskedésében.
Központi szétküldési vaktár nagyban és kicsinyben. 3.(13-8)

BRADI KÁROLY,
az „Orangyalhoz“ címzett gyógyszerüzletében
Kremzierben, Morvaországban.

21365
1883.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. trvszék mint telekkönyvi hatósága közhírré teszi, hogy a pécsvári alapítványi uradalom mint végrehajtónak Douakos János lencsuki pusztai lakós végrehajtást szenvedő elleni 37 frt 70 kr töké-
követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. trvszék területén levő s a berkesdi 64 sz. tjkvben foglalt 1/2 telekre 681 frt o. é. becsár mellett, úgy a berkesdi 447 sz. tjkvben foglalt 3314 hrsz. szőlőre 332 frt becsár, ezen-
nel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi szeptember hó 11-ik napján d. e. 10 órakor a berkesdi községi bíró házában megtartandó nyilvános ár-
verésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 68 frt 10 krt és 33 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz.42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. tszék telekkönyvi hatóságának 1884. évi május hó 2-án tartott üléséből.

Kiadta:
Strelitzky.
kir. tszéki jegyző.

Iskola-hirdetés.
Ezennel tudtára adom tisztelettel a t. cz. szülőknek, hogy nyilvánossági jelleggel bíró 6 osztályú
leány- tan- és nevelő-intézetemben
(Hunyadi-utca 6. szám)
a beiratások és felvételek f. évi augusztus utolsó és szeptember 1-ő napjain eszközöltetnek. Intézetemben a növendékek értelmi-, vallás-, erkölcsi és testi kiképzéséről egyaránt gondoskodik van.
A növendékekért a beiratási díjon kívül, tandíj fejében havonként az I. és II. osztályban 2 frt, III. és IV. osztályban 3 frt, V. és VI. osztályban 4 frt fizetendő; be-
tűdva a francziányelv tanítását is.
Mint eddig, úgy eszentul is fogadok növendékeket másrészt feltételek mellett, belakásra teljes ellátással, sőt még olyan vidéki leánykákat is, kik tanulmányaikat a polgári iskolában folytatni akarják; és alkalmat nyerne a belakó növendékek a szabad időben a francziányelvi társalgásra.
Pécsen, 1884. augusztus 18.
Tisztelettel
Werner Magdolna,
leány-tanintézet tulajdonosa.

Hol kaphatók a leg jobb varrógépek?
A nagyközönség körében általán elismertett és bebizonyult, hogy az
amsterdami kiállításon aranyéremmel kitüntetett
varrógépgyár-részvénytársaság **berlini** gyártmányai a
legjobbakk a világon.
Mintán ezen Singer-varrógépek másnál nem kaphatók, az e fajta gépet már előnyösen ismerő t. közönség ekképen ajánlja a venni szándékozóknak, ismerőseinek, barátainak stb.:
„Ha jó gépet akarsz, fordulj **WEIDLINGER ZS.-** hez (Széchenyi-tér 10. szám) — ő árulja a világ legjobb varrógépeit!“
34. (8-1)

Leány-növeldei jelentés.
Alulírott tisztelettel tudatja a t. cz. szülők- és gyámokkal: hogy leány-növeldejében a rendes tanfolyam f. é.
szeptember hó 3-ik napján
fog kezdődni.
A beiratások pedig aug. 30. és 31-én, szept. 1. és 2-án eszközöltetnek. Egyuttal tudomására hozom a t. cz. szülőknek, hogy tan- és nevelő-intézetemben a jövő tanévre is, másrészt feltételek mellett, belakó növendékeket fogadok fel.
Szives megkeresésre a feltételek azonnal közöltetnek.
Pécsen, 1884. július 31-én.
LIEBSCHER VILMA
intézet-tulajdonosa.
János-utca 7. szám.

KRONDORFI
Savanyu-Kút
STEFANIA
Koronahercegnő
forrás.
Trieszt 1882
arany érem.
Kút vállalat
Kahl és társa
Krondorfban.
Carlsbad mellett.
Főraktár Pécsen:
Frankfurter Albert unál.
161. (15-14)

Legjobbakk a világon
és egyszerű valamint tartós szerkezetüknel fogva minden más varrógépek között előnyben részesülnek.
Helyben valódiak csak
NEIDLINGER G.-nél
Ferencziek-utca 6. sz. kaphatók.
(III)

Alulírott bátorodom
festő- és mázolás-üzletemet
a t. cz. közönség becses figyelmébe tiszteletteljesen ajánlani.
Elvállalok minden a festés és mázolás körébe tartozó munkákat u. m.: templom-, szoba-, czég-festést, mázolás és fa-erezést. — Folyton a legújabb és legcinosabb szőnyeg- és mennyezet-minták birtokában, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy minden megrendelést, a leggyorsabbtól a leggazdagabb kiállításig, pontosan és olcsón teljesíthetek. Az általam készített munkák tisztasága, csinosossága és tartósságáért a felelősséget minden tekintetben magamra vállalom.
IFJ. BUDAY
Pécsen, József-utca 35. sz.
199. (10-9)

A bécsi 1883. évi gyógyszerészi kiállításon ezüst érmet nyert.
A MOHAI ÁGNEVES FORRÁS
háznak egyik legszénsavdusabb
SAVANYUVIZE
kítőző szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajjaiban. Alkalmában a víz mind azon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervei élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.
Borral használva kiterjedt kedvezőségeknek örvendő.
Fris töltésben
mindenkor kapható
ÉDES-KUTYU LI
magyar kir. udvari ásványvíz-szállítónál
BUDAPESTEN.
Ugyazint minden gyógyszerüzletben, fűszerkereskedésben és vendéglőben.
1,000,000
Kempelen Imre fértelmeyi nagybirtokos tulajdonát képező mohai „AGNES“ savanyuvíz-forrás telephelyén 1888. november 15-én föltett az
egy millióodik palacska Agnes-víz
mely annyiban képez nevezetesebb eseményt, amennyiben ezen eszt Európában az első, mely alig három évi fennállása óta képes volt savanyuvízének annyira élénk keresletet és közkedveltséget teremteni.
Ezektől Pécsett: Lili János, Simon János, Tölgelmann Alajos, Béhm C. F., Gebauer és Gyimóthy, Nagy Gusztáv, Szeiberg I., Manthorner Mór, Weber Ferenc, Herdlein Lajos, Lőw Lajos, Spitzer Ádám, Eisler János, Spitzer Sándor fia, és Nick Károly uraknál, Sipőcz István és az irgalmasok gyórgyárában, valamint minden szálloda és vendéglőben.
201. (12-5)